

Pirkanmaan vaihemaakuntakaava / luonnosvaiheen lausunto

Tekninen lautakunta 24.05.2022 § 69

Pirkanmaan maakuntavaltuusto on kokouksessaan 6.9.2021 päättänyt käynnistää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti (§ 25 ja § 27) maakuntakaavan laatimisen. Samalla päätettiin, että maakuntakaava laaditaan kaikki Pirkanmaan kunnat kattavana vaihemaakuntakaavana.

Maakuntakaavoitus on osa Pirkanmaan liiton strategista suunnittelu-kokonaisuutta. Nyt laadittavalla vaihemaakuntakaavalla toteutetaan maakunnan strategisia tavoitteita, jotka on määritetty vuonna 2021 laaditussa maakuntaohjelmassa.

Nyt laadittavan vaihemaakuntakaavan tavoitteena on

- tukea pirkanmaalaisen luonnon monimuotoisuutta ja elonkirjoa, sekä
- vahvistaa edellytyksiä kestäväälle energiantuotannolle maakunnan alueella.

Pirkanmaan maakuntahallitus on kokouksessaan 25.4.2022 (63 §) päättänyt asettaa nähtäville Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään nähtävillä 12.5. – 23.6.2022 välisen ajan. Pirkanmaan liitto pyytää lausuntoa 26.6.2022 mennessä. Aineisto on nähtävillä myös kaupungin nettisivuilla sekä Taidekaupungin Asiointipisteellä, kaupunkilaiset voivat halutessaan antaa asiasta mielipiteen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukainen suunnitelma, joka välittää tietoa maakuntakaavan etenemisestä, vaikutusten arvioinnista ja mahdollisuuksista osallistua valmisteluun.

Vaihemaakuntakaavan sivusto <https://kaava.pirkanmaa.fi>

Toimivalta: Hallintosäntö 24 § kohta 4 Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) ja kiinteistönmuodostamislain mukaiset asiat. Hallintosäntö 28§; Tekninen lautakunta vastaa kaavoituksen palveluista.

Valmistelija:

kaupunkisuunnittelupäällikkö Julia Virtanen,
puh. 044 035 4320, julia.virtanen@taidekaupunki.fi

Esittelijä

Tekninen johtaja vt. Julia Virtanen

Päätösesitys

Tekninen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että

- Mänttä-Vilppulan kaupunki pitää hyvänä, että vaihemaakuntakaavan tavoitteena on vastata maakunnan energiatarpeisiin ja tukea pirkanmaalaisen luonnon monimuotoisuutta ja elonkirjoa.

- kaupungilla ei ole tässä vaiheessa huomautettavaa.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti ilman keskustelua.

Merkittiin, että pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Anne Heusala
Päätösesitys	Kaupunginhallitus päättää, että - Mänttä-Vilppulan kaupunki pitää hyvänä, että vaihemaakuntakaavan tavoitteena on vastata maakunnan energiatarpeisiin ja tukea pirkanmaalaisen luonnon monimuotoisuutta ja elonkirjoa. - kaupungilla ei ole tässä vaiheessa huomautettavaa
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Kaupunkikehityslautakunta 13.06.2023 § 90
709/10.02.00/2022

Pirkanmaan maakuntahallitus on kokouksessaan 17.4.2023 (46 §) päättänyt asettaa nähtäville Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan kaavaluonnosaineiston ja pyytää siitä lausunnot. Kaavaluonnos pidetään nähtävillä 8.5. - 30.6.2023 välisen ajan. Nähtävilläoloaikana osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä vaihemaakuntakaavaluonnoksesta ja valmisteluaineistosta. Aineisto on nähtävillä Pirkanmaan liiton internet-sivuilla osoitteessa <https://tieto.pirkanmaa.fi/kaava/>

Kaavaluonnosta varten on tehty seuraavat keskeiset selvitykset ja aineistot;

- Tuulienergian mahdollisuudet maakuntakaavassa Pirkanmaalla; tekninen sijaintiselvitys, näkymäalueanalyysi ja valokuvasoitteet, maisemavaikutusarviointi, lentoesterajoitukset, tuulienergiatuotannon alueet Pirkanmaalla ja argeologinen potentiaali täydennyselvitys.
- Luontoselvitykset Pirkanmaalla: Pirkanmaan uhanalaiset lajit ja luontotyypit, uhanlaisten lajien ja luontotyyppien keskittymät, monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet, suositut luontokohteet ja liikenneväylien estevaikutus luonnon monimuotoisuudelle
- Kaupan palveluverkko: kaupan palveluverkon päivitystarve esiselvitys ja tiivistelmä sekä kaupan määräysten muutokset, vaikutusten arviointi.

Mänttä-Vilppula kaupungin alueelle vaihemaakuntakaavassa osoitetut aluevaraukset on esitetty liitteissä 1-3 (uudet, päivitetty ja kumottavat kaavamerkinnot ja määräykset). Vaihemaakuntakaavan sisältöä voi tarkastella tarkemmin karttapalvelussa: <https://dev.pirkanmaa.fi/vmk2023/>

Uutena aluevarauksena on osoitettu Ajosjärven siniviherluonnon monimuotoisuuden ydinalue (650 ha). Perusteena on pääosin vesistöarvot, lisäksi suo- ja lehtoesiintymät sekä lajien ja vastuulajien havainnot. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa. Merkintä ei rajoita maa- ja metsätalouskäyttöä tai rakentamista siihen soveltuvilla alueilla. Kehittämisuosituksen mukaan maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä tulee ottaa huomioon alueen luontoarvot. Alueesta on erillinen liitekartta.

Uusi aluevaraus on myös Metsomäen tuulienergiatuotannon alue. Vaihemaakuntakaava ohjaa vähintään kahdeksan voimalan

kokonaisuuksia. Merkinnän mukaan alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon erityisesti vaikutukset asutukseen, uhanalaisiin ja vaarantuneisiin lajeihin sekä luontotyyppeihin, merkittäviin ekologiisiin yhteyksiin, maisemaan ja kulttuuriperintöön, arvokkaisiin geologiisiin muodostumiin sekä tuulienergiatuotannon yhteisvaikutuksiin. Alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida vaikutukset tutka- ja lentotoimintaan sekä liikenneväyliin ja -järjestelyihin. Kaupunginhallitus on 6.3.2023 päättänyt käynnistää alueella tuulivoimaosayleiskaavan laadinnan.

Suojelumerkintöjä on vaihemaakuntakaavaan päivitetty siten, että aluevarauksena on osoitettu myös sellaiset alle 10 hehtaarin alueet, jotka täydentävät kokonaismaakuntakaavassa osoitettuja suojelualuevarauksia.

Uutena kohteena on merkitty lisäksi arvokas perinnebiotooppi, Mason niityt –niminen alue (7 ha). Merkinnällä on osoitettu uuden valtakunnallisen perinnebiotooppi-inventoinnin perusteella alueet, jotka täyttävät joko valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiden kohteiden kriteerit.

Vaihemaakuntakaavan merkintöjä on uudistettu laajasti. Kaupan merkintöjä on uudistettu vastaamaan nykyistä lainsäätöä ja aikaisempaa ohjaamista on väljennetty. Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön alaraja nostetaan 4000 kerrosneliömetriin ja keskustojen enimmäismitoituksesta luovutaan. Pohjavesialueiden merkintä on päivitetty. Taajama-alueiden määräyksiin on huomioitu lähivirkistys ja luonnon monimuotoisuus, samoin keskusta-alueelle maininnat lähivirkistys, maisema- ja luontoarvot sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuus. Teollisuusalueilla on edistettävä hajautettua energiatuotantoa ja –varastointia.

Rantalansärkän suojelumerkintä on esitetty poistettavaksi maakuntakaavasta. Alueelle jää voimaan maakuntakaavaan geologinen muodostuma-merkintä. Kohde on maisemallisesti tärkeä, mutta ei luonnonsuojelulla toteutettavissa. Samoin Vilppulassa sijaitseva tutkimusmetsä poistetaan maakuntakaavasta.

Valmistelija:

kaupunkisuunnittelupäällikkö Julia Virtanen
julia.virtanen(at)taidekaupunki.fi, puh. 044 035 4320

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Ville Keränen

Päätösesitys

Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen Pirkanmaan liitolle lausuntonaan seuraavaa:

1. Mänttä-Vilppulan kaupunki pitää oikeansuuntaisena merkintöjen päivityksiä, ne ovat kaavalle asetettujen tavoitteiden mukaisia.
2. Suojelualuevarausten ja luonnonympäristöön liittyvien merkintöjen osalta luonnoksen tarkastelu on vaikeaa. Kaavaselostus ja muu esillä ollut aineisto ei sisällä ko alueiden osalta tarkempaa tietoa. Nähtävillä olevassa aineistossa olisi voinut olla esimerkiksi luettelo uusista alueista, joilla kohteen voisi tunnistaa tai karttaikkunapalvelun paikkatietona kohteen nimi. Kaupunki katsoo, että kaupunkilaisten on vaikea tarkastella ja antaa palautetta vaihekaavasta.
3. Ajosjärven siniviherluonnon monimuotoisuuden ydinalue sijaitsee Vilppulan keskustan välittömässä läheisyydessä. Vähän epäselväksi jää

aluevarauksen merkinnän vaikutus. Hyvänä pidetään merkinnässä olevaa mainintaa, että merkintä ei rajoita maa- ja metsätalouskäyttöä tai rakentamista siihen soveltuvilla alueilla. Alueella on voimassa oikeusvaikutteiset yleiskaavat, joissa maankäyttö on osoitettu ja siten merkinnässä mainitut soveltuvat alueet osoitettu.

4. Tuulienergiatuotannon alue on kaupungin tavoitteiden mukainen varaus. Varaus on kaavakartalla vaikea hahmottaa, koska rajaus on harmaana samanvärinen kuin alla esitetty karttapohja.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen.